تأثیر فرسایش شغلی بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی شکراله خواجوی*۱ تابنده صالحی ۲

تاریخ دریافت: ۹۷/۱۱/۳۰ تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۲/۲۱

چکیده

حسابرسی به عنوان حرفهای مستقل، وظیفه خطیری در جهت اعتبار دهی صورتهای مالی برای استفاده کنندگان اطلاعات مالی دارد. از طرفی حسابرسان در محیطی فرسایشی کار می کنند. هدف این پژوهش، بررسی تأثیر فرسایش شغلی بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی است. همچنین نقش میانجی متغیر پردازش پرزحمت در رابطه بین تردید حرفهای و هویت حرفهای بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی نیز بررسی شده است. برای بررسی این تأثیر از روش آزمایشی استفاده شده است. برای آزمون فرضیههای پژوهش از رگرسیون سلسهمراتبی و تجزیهوتحلیل مسیر در دو نرمافزار smart-pls وspss استفاده شده است. یافتهها نشان میدهد تأثیر مثبت بین تردید حرفهای و هویت حرفهای بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی، در شرایط فرسایش شغلی کاهش می یابد. همچنین، تأثیر مثبت بین تردید حرفهای و هویت حرفهای بر پردازش پرزحمت در فرآیند حسابرسی، در شرایط فرسایش شغلی کاهش می یابد. علاوه بر این، پردازش پرزحمت، متغیر میانجی در رابطه مثبت بین هویت حرفهای و تردید حرفهای با عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی است. درنتیجه شرکت کنندگانی که دارای سطح بالاتری از ویژگیهای پیشبینی کننده پردازش پرزحمت، همچون هویت حرفهای قوی تر و تردید حرفهای بالاتر هستند، به میزان بیشتری تحت تأثیر فرسایش شغلی قرار می گیرند. واژگان کلیدی: هویت حرفهای، تردید حرفهای، پردازش پرزحمت، فرسایش شغلی، عملکرد در انجام وظايف پيچيده حسابرسي.

استاد، گروه حسابداری، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران (نویسنده مسئول)،

آدانشجوی دکتری حسابداری دانشگاه شیراز، و مربی گروه حسابداری مرکز آموزش عالی بافت، دانشگاه شهید باهنر کرمان. ta.salehi@uk.ac.ir

shkajavi@rose.shirazu.ac.ir

۱-مقدمه

قضاوت حرفهای نتیجه و گوهر اصلی حسابرسی است درنتیجه کیفیت حسابرسی در گرو کیفیت قضاوت حرفهای حسابرسان است. دستیابی به قضاوت حرفهای مطلوبتر مستلزم شناسایی عوامل مؤثر بر قضاوت و تصمیم گیری حسابرسان است(خواجوی و نوشادی، ۱۳۹۱). همچنین حسابرسی به عنوان حرفه ای مستقل، وظیفه خطیری در جهت اعتباردهی صورتهای مالی برای استفاده کنندگان اطلاعات مالی دارد. از اطلاعات مالی حسابرسی شده به عنوان ابزاری برای کاهش مخاطره سرمایه گذاری ها، بهبود کیفیت تصمیم گیری درون سازمانی و برون سازمانی، افزایش سطح بازده ناشی از دادوستد اوراق بهادار و بهبود ساختار سبد سرمایه گذاری استفاده می شود (حساس یگانه و داداشی، ۱۳۸۹). از طرفی شرکتهای حسابرسی به دنبال این هستند که دلایل ریشهای نقایص و قصور در حسابرسی را درک کنند. امروزه به پژوهشهایی برای بررسی «تأثیرات فشارها و تهدیدها بر ویژگیها، ذهنیت، و اقدامات حسابرس» که بر کیفیت حسابرسیها تأثیر می گذارند، توجه زیادی می شود. در این پژوهش فرسایش ^۱شغلی به عنوان یکی از این تهدیدها شناسایی شده است.

حسابرسان در محیطی فرسایشی کار می کنند. محیطی که نیاز به حجم زیادی از منابع شناختی دارد. محیط حسابرسی مستلزم ویژگیهای خاصی در منابع شناختی حسابرس است؛ مثلاً اینکه نیازمند تفکر پیچیده و همچنین تصمیم گیریهای دشوار در طول ساعات طولانی و غالباً تحت فشارهای مختلف مثل بودجه، حجم کاری، پاسخگویی و... است (لوپز و پترس، ۲۰۱۲؛ باچهیت و همکاران،۲۰۱۶). به همین صورت، ماهیتِ کار حسابرسی، همچون تغییر بین ذهنیتهای مختلف برای انجام انواع مختلف وظایف حسابرسی (گریفیت و همکاران،۲۰۱۵؛ دورکن و همکاران،۲۰۱۹)، مشارکت در تعاملات دشوار با مراجعین (ببک و همکاران،۲۰۱۲؛ بینت و هاتفیلد، ۲۰۱۳)، چندوظیفهای بودن (مالیز و هاتفیلد، ۲۰۱۶) و مقاومت در برابر وسوسه ترک کار در طول روزهای کاری طولانی نیز مستلزم منابع شناختی بالای حسابرس است. این ویژگیهای محیطی و وظیفهای مستلزم منابع خود-تنظیمی است که درنتیجه، موجب افزایش آسیبپذیری حسابرس در برابر فرسایش شغلی میشود.

مفهوم فرسایش در حالی در پیشینه موضوع حسابرسی ظهور یافته است که در پیشینه حوزه روانشناسی در سطح گستردهای به عنوان پدیدهای شناخته میشود که در آن، استفاده از خود-تنظیمی 7 در یک عمل، موجب کاهش تلاش و عملکرد در عملهای بعدی که نیاز به خود-تنظیمی دارند، میشود. ذخیره منابع ذهنی افراد، محدود است؛ بنابراین، زمانی که اَعمالی که

¹- Depletion

² - Self-regulation

شامل خود-تنظیمی هستند موجب فرسایش آن منابع میشوند، افراد تمایل یا توان کمتری برای استفاده از منابع کافی در وظایف بعدی که مستلزم خود-تنظیمی هستند، دارند (بامیستر و وهس، ۲۰۰۷؛ ماراون و بامیستر، ۲۰۰۰). پژوهشهای روانشناسی نشان دادهاند که فرسایش میتواند از طریق اَعمال مختلف بسیاری اَغاز شود که همه آنها یک ویژگی مشترک به نام اعمال خود-تنظیمی دارند. بهطور مثال، مقاومت در برابر وسوسهها (بامیستر و همکاران، ۱۹۹۸) و تنظیم احساسات المراون و بامیستر، ۲۰۰۰) موجب آغاز فرسایش شغلی میشوند، چراکه این کارها نیازمند خود-تنظیمی برای غلبه بر واکنشهای طبیعی هستند. همیلتون و همکاران (۲۰۱۱) به این نتیجه رسیدهاند که تغییر بین ذهنیتهای مختلف موجب آغاز فرسایش شغلی می شود، زیرا تغییر بین ذهنیتهای مختلف مستلزم منابع خود-تنظیمی بیشتر در مقایسه با حفظ یک ذهنیت است. صرفنظر از جرقه آغاز، فرسایش باعث پیامدهای مشابهی میشود. افراد فرسایش یافته به شیوهای عمل می کنند که منابع خود-تنظیمی را حفظ کنند، که عموماً با تلاش کمتر و عملکرد بدتر همراه است. بنابراین، احتمال بیشتری وجود دارد که آنها وضعیت موجود یا گزینه پیش فرض را انتخاب کنند به این دلیل که انجام این کار نیاز بهزحمت کمتری دارد (ایوانس و همکاران،۲۰۱۱). افراد فرسایش یافته پایداری کمتری بر روی انجام وظایف نشان میدهند، به این معنی که زودتر تسلیم میشوند (بامستر و همکاران،۱۹۹۸؛ ماراون و بامیستر، ۲۰۰۰)؛ و عملکرد بدتری در وظایف شناختی دارند (اسمیشل و همکاران،۲۰۰۳؛ اسمیشل، ۲۰۰۷).

با توجه به اهمیت عملکرد حسابرس و اینکه تاکنون هیچگونه پژوهشی پیرامون تأثیر فرسایش شغلی بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی^۳ با روش شبیهسازی زنده در ایران صورت نگرفته است، در این پژوهش به بررسی این مسئله پرداخته میشود که چرا حسابرسان گاهی نمیتوانند حسابرسیهای مؤثری ارائه کنند؟ آیا محیط فرسایشی، توانایی آنها برای مشارکت در پردازش پرزحمت و دشوار را کاهش میدهد؟ آیا تلاشهای خود-تنظیمی که قصد افزایش تلاش حسابرس بهعنوان راهحلی برای قصورهای حسابرسی را دارند، ممکن است در محیط حسابرسی فرسایشی بهطور برعکس، به تأثیرگذاری حسابرس آسیب وارد کنند؟

۲-مبانی نظری و پیشینه پژوهش

هدف اصلی تمام مؤسسات افزایش کارایی و اثربخشی است که این شامل کار نیروی انسانی نیز میشود. در مؤسسات حسابرسی نیروی انسانی از ارزشمندترین منابع موسسه محسوب میشود، بنابراین عملکرد اثربخش این منبع همواره مورد توجه شرکا و مدیران این مؤسسات

¹- regulating emotions

²-Switching mindsets

³- Performance in performing audit complex tasks

است. یکی از عواملی که بر عملکرد افراد اثر می گذارد، خود-تنظیمی است (مشعشعی و همکاران، ۱۳۹۷). خود-تنظیمی فرایندی است که طی آن افراد «به دنبال این هستند که بر افکار، احساسات، انگیزشها و امیال خود، و عملکرد وظیفهشان اعمال کنترل نمایند» (بامیستر و وهس، ۲۰۰۷). خود-تنظیمی برای مجموعه گستردهای از اَعمال که عموماً شامل تغییر دادن یا نادیده گرفتن واکنشهای طبیعی فرد می شود، ضروری است (ماراون و بامیستر، ۲۰۰۰). به نظر می رسد ذخیره خود-تنظیمی هر فرد در هر زمان مشخص، محدود است؛ بنابراین، زمانی که منابع خود-تنظيمي مصرف شوند، وضعيت موقتي فرسايش منابع اتفاق ميافتد. هرچه كه فرسايش افزايش مییابد، منابع باقیمانده اغلب برای نیازهای آینده نگهداشته میشوند (بامیستر و همکاران، ۲۰۰۰). بنابراین، موجب آسیب به عملکرد در وظایفی که نیاز به خود-تنظیمی دارند میشود؛ تا زمانی که منابع دوباره تقویت و بازیابی شوند (بامیستر و وهس، ۲۰۰۷). افراد فرسایش یافته در وظایفی که شامل تفکر و استدلال پیچیده هست، در مقایسه با افراد فرسایش نیافته، عملکرد بدتری دارند (اسمیشل و همکاران،۲۰۰۳). احتمالاً بدین دلیل است که آنها زمانی که منابعشان تخلیهشده و فرسایش می یابد، تمایل یا توانایی اعمال خود-تنظیمی کافی را ندارند (بامیستر و همکاران، ۱۹۹۸). بنابراین می توان نتیجه گرفت که عملکرد حسابرسان نیز تحت تأثیر فرسایش قرار می گیرد. علاوه بر فرسایش، حسابرسان ویژگیهای مشترکی دارند که بر عملکردشان اثر می گذارد؛ دو ویژگی مشترک مهم در حسابرسان، هویت حرفهای و تردید حرفهای است (آرون می گذارد؛ دو ویژگی مشترک مهم در حسابرسان، هویت حرفهای و تردید حرفه ای 7 و همکاران،۱۹۹۲؛ هورت، ۲۰۱۰، حیدر و نیکو مرام، ۱۳۹۶).

دو ویژگی هویت حرفهای حسابرس و تردید حرفهای حسابرس، پیشبینی کننده پردازش پرزحمت است. پردازش پرزحمت به معنای پردازشهای شناختی سطح بالا مانند پردازش کنترل شده، تصمیم گیریهای سنجیده، حل مسئله فعال، تفکر سریع در مقابل تفکر آهسته، (بهاسکار و همکاران، ۲۰۱۶) و تفکر و استدلال مورد نیاز برای وظایف پیچیده است (اسمیشل و همکاران، ۲۰۰۳).

هویت حرفهای به معنای میزانی است که خودپنداره ٔ حسابرس (مجموعه ویژگیها، توانائیها، نگرشها و ارزشهایی که فرد معتقد است او را توصیف میکنند) با ویژگیها و ارزشهای حرفه حسابداری اشتراک دارد. خودپنداره شامل هویت شخصی است که نشان دهنده عقاید فرد درباره خصوصیات فردی خود (مثلاً صفات، تواناییها، گرایشها) و یک هویت اجتماعی است که تصورات

¹⁻ Professional identity

²-Professional skepticism

³ - Effortful processing

⁴- Self-concept

فرد درباره «یکی شدن» خود با گروهها یا طبقههای مختلف را نشان میدهد (اشفورث و مئل، ۱۹۸۹) حسابرسان ممکن است ازنظر میزان هویتیابی با حرفه حسابداری باهم تفاوت داشته باشند، اینزمانی ایجاد می شود که آنها تصمیم اولیه برای دستیابی به یک درجه خاص (مانند حسابدار رسمی شدن) در حسابداری و یا در حسابرسی را می گیرند (بامبر و لیپر، ۲۰۰۲). از آنجا که این تصمیم معمولاً مدتها پیش از اینکه فرد به شرکت حسابرسی بپیوندد گرفته میشود، انتظار می رود هویتیابی حرفهای پیش از اینکه فرد با شرکت حسابداری خاصی هویتیابی کند، آغاز شود و بنابراین از هویتیابی سازمانی، مجزا باشد (بامبر و لییر، ۲۰۰۲؛ کاسامستوتی و همکاران، ۲۰۱۶). پژوهشها نشان دادهاند رابطه مثبتی بین هویت حرفهای حسابرس و عملکرد او در وظایف حسابرسی وجود دارد (بامبر و لیبر، ۲۰۰۷؛ بیور، ۲۰۱۵). نظریهها در حوزه هویت و حفظ خودپنداره، مفاهیم بیشتری درباره مکانیسم مبنایی این رابطه مثبت ارائه کردهاند. هرچه که هویتیابی فرد با وظیفهای افزایش می یابد، اهمیت آن وظیفه برای خودینداره او افزایش، می یابد (بریت، ۲۰۰۵). در نتیجه، افراد انگیزه پیدا می کنند تا در آن وظیفه بهخوبی عمل کنند تا خودینداره مثبتی داشته باشند (بریت، ۲۰۰۵) که معمولاً منجر به تلاش بیشتر برای عملکرد موفق (بریت، ۲۰۰۵) بهویژه در وظایف دشوار (گندولا، ۱۹۹۹) میشود. درنتیجه، وظیفهای که با هویت فرد همخوانی ندارد اهمیت کمتری در خودینداره او خواهد داشت که این منجر به تلاش کمتر و عملکرد پایین تر در وظیفه می شود.

ویژگی تردید حرفهای دومین ویژگی حسابرس است که پیشبینی کننده پردازش پرزحمت است. تردیدگرایی ویژگیهای شخصیتی در روانشناسی را بر حسابرسی مطرح می کند (تحریری ۱۳۹۵: ص ۱۳۹۸: ص ۱۳۹۸؛ حیدر و نیکومرام، ۱۳۹۷: ص ۱۵۸)؛ ویکی از عوامل مهم و اثرگذار بر قضاوتهای حرفهای به شمار میرود. (ملانظری و اسماعیلی کیا، ۱۳۹۳؛ رجبعلی زاده و همکاران،۱۳۹۵). ویژگی تردید حرفهای، یک خصیصه ذاتی و ثابت است که در کنار تردید حرفهای موقعیتی (شرایطی موقتی که بهواسطه عوامل موقعیتی به وجود می آید)، تردید حرفهای حسابرس را تشکیل می دهد (هورت، ۲۰۱۰) و به این صورت تعریف می شود: «ویژگی دارا بودن خمن پرسشگر و ارزیابی نقادانه مدارک و شواهد حسابرسی». ویژگی تردید حرفهای از شش خصوصیت تشکیل شده است: ذهن پرسشگر ^۲، به تعویق انداختن قضاوت ^۳، جستجو به دنبال

¹⁻ skepticism professional of situational

² - Questioning mind

³ - Suspension of judgment

دانش ، درک بین فردی ، عزتنفس ، و خودمختاری و (هورت، ۲۰۱۰؛ ولیان و همکاران، ۱۳۹۶). اقدامات مربوط به این ویژگیها نیازمند پردازش پرزحمت ری در هنگام انجام وظایف حسابرسی، است. به طور مثال، داشتن «ذهن پرسشگر» شامل مورد سؤال قرار دادن مداوم شواهد حسابرسی، مثل سؤال پرسیدن مداوم راجع به اینکه آیا شواهد نشان دهنده کلاه برداری هستند یا خیر و مورد سؤال قرار دادن مداوم قضاوتهای خود است (هورت، ۲۰۱۰). «جستجو به دنبال دانش» شامل انجام جستجوی جامع (یعنی بررسی جامع در مقابل صرفاً جستجوی ساده اطلاعات برای تأیید یک فرضیه) و بررسی دقیق و موشکافانه شواهد و مباحث است (هورت، ۲۰۱۰). نهایتاً «درک بین فردی» شامل ارزیابی انگیزههای دیگران پیش از انجام نتیجه گیری است که مستلزم استدلال در حد بالاتر برای درک انگیزههای دیگران است. در نتیجه حسابرسان با سطح بالای ویژگی تردید حرفهای ، پردازش پرزحمت تری، نسبت به دارندگان سطح پایین ویژگی تردید حرفهای که تمایل حرفهای، پرسشگری، جستجو، و ارزیابی انگیزههای دیگران دارند و تمایل بیشتری به پذیرفتن کمتری به پرسشگری، جستجو، و ارزیابی انگیزههای دیگران دارند و تمایل بیشتری به پذیرفتن ادعاها به همان شکل ظاهریشان دارند، انجام می دهند (هورت، ۲۰۱۰).

هویت حرفهای به معنای این احساس است که هویت شخصی فرد با حرفه حسابداری گرهخورده باشد (بامبر و لییر، ۲۰۰۷). انتظار میرود هویت حرفهای بالا موجب انگیزش حسابرسان شود تا در پردازشهای پرزحمت و دشوارتر شرکت کنند و بتوانند در وظایف حسابرسی، خوب عمل کنند در نتیجه خودپنداره مثبتی از خود حفظ کنند. از طرفی ویژگی تردید حرفهای، به معنای تمایل ثابت و ذاتی به حفظ نگرش مشکوک و پرسش گرا است (نلسون، ۲۰۱۹؛ هورت، ۲۰۱۰). انتظار میرود داشتن این ویژگی که شامل سؤال پرسیدن، بررسی دقیق شواهد و مدارک، جستجو به دنبال دانش کامل و جامع، و... است، مستلزم پردازش پرزحمت باشد. اما با توجه به مباحث خودتنظیمی، فرسایش باعث عملکرد بدتر می شود. درنتیجه می توان انتظار داشت فرسایش این روابط مثبت را تحت تأثیر قرار دهد.

افراد توانایی قابل توجهی برای حل مشکلات مشابه با استفاده از روشهای مختلف دارند. در دنیای فیزیکی، میتوان از ابزارهای مختلف برای رسیدن به یک هدف استفاده کرد. در دنیای روانشناختی، میتوان از حالات ذهنی متفاوت برای رسیدن به یک هدف استفاده کرد. این حالتهای ذهنی، ذهنیت نامیده میشوند که شامل مجموعهای از فرآیندهای ذهنی است که باعث ایجاد یک موقعیت یا آمادگی برای پاسخ دادن به هدف خاص میشود (گیبسون، ۱۹۴۱).

¹ - Search for knowledge

² - Interpersonal understanding

³ - Self-esteem

⁴ - Autonomy

ذهنیتها برای قضاوت و تصمیمگیری مهم هستند و تصمیمگیریها را تحت تأثیر قرار میدهند (کرای و گالینسکی، ۲۰۰۳). مطالعات قبلی نشان میدهد در تصمیمگیری بهینه لازم است بیش از یک ذهنیت استفاده شود. به عنوان مثال، در ذهنیت مشورتی روابط بین فردی و هماهنگی گروه مورد تأکید قرار گرفته است و در ذهنیت فردگرا بر استقلال و شادی شخصی تأکید شده است. هر کدام از این ذهنیتها مزایایی دارند و برای کار گروهی بهتر، تعادل بین این دو لازم است (اولمن و کوهن، ۲۰۰۷).

نظریههای ذهنیتی بر این فرضاند که افراد یک ذهنیت واحد ندارند و قادر به تغییر ذهنیت بر اساس انگیزهها و موقعیتشان هستند. اما این تغییر ذهنیت در مقابل داشتن یک ذهنیت ثابت باعث مصرف منابع خودتنظیمی و در نتیجه باعث فرسایش در افراد می شود (گریفیت و همکاران، ۲۰۱۵؛ بامیستر و همکاران، ۲۰۰۷). ذهنیتها را می توان بر اساس مبنای مختلف طبقهبندی کرد. در این پژوهش با پیروی از همیلتون و همکاران (۲۰۱۱) و لیمرمن و تروپ (۱۹۹۸) ذهنیت به دو گروه انتزاعی و عینی تقسیم می شود. در ذهنیت انتزاعی افراد اهداف را بر اساس "چرا" پاسخ می دهند در مقابل در ذهنیت عینی افراد اهداف را بر اساس "چگونه" پاسخ می دهند (مثلاً اگر درس خواندن را به عنوان یک هدف در نظر بگیریم. افراد با ذهنیت انتزاعی بر اساس "چرا ساض می خوانیم" و افراد با ذهنیت عینی بر اساس "چگونه درس می خوانیم" به آن پاسخ می دهند).

مهاتهان و سمینت (۱۹۹۸) به بررسی تأثیر فعالیتهای خود مراقبتی بر عملکرد حسابرس در فرآیند کسب دانش پرداختند. دادهها از یک مطالعه تجربی بر روی ۴۲ حسابرس در سنگاپور به دست آمد. نتایج نشان داد در مرحله اعلام رسمی کسب دانش، مشارکت در فعالیتهای خودتنظیم بر عملکرد حسابرس تأثیر منفی می گذارد.

اسمیشل و همکاران(۲۰۰۳) به بررسی رابطه بین عملکرد فکری و فرسایش پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که افرادِ فرسایش یافته در مقایسه با افرادِ فرسایش نیافته، عملکرد بدتری در سه وظیفه استنتاجِ شناختی، درک مطلب ذهنی و متفکرانه، و منطق و استدلال که نیازمند تفکر و استدلال پیچیده بود، نشان دادند. در مقابل، فرسایش هیچ تأثیری بر عملکرد افراد در طول وظایف ذهنی ساده تر مثل وظایفی که نیاز به دانش کلی یا حفظ کردن و به یادآوردن بود، نداشت.

اسمیشل (۲۰۰۷) به بررسی کنترل توجه، بهروزرسانی حافظه و تنظیم احساسات پرداخت. نتایج نشان داد کنترل توجه، بهروزرسانی حافظه و تنظیم احساسات بهطور موقت ظرفیت را برای کنترل اجرایی کاهش میدهد. همچنین، فرسایش باعث پایین آمدن عملکرد در تعداد پاسخ صحیح در پرسشهای تحلیلی و نسبت پاسخ صحیح به تعداد پرسشهای جواب داده شده، میشود.

وهس و همکاران (۲۰۰۸) در آزمایشی میدانی به این نتیجه رسید که افرادی که در طول یک سفر خرید، خریدهای بیشتری انجام دادهاند (یعنی انتخابهای تأملی)، در مقایسه با افرادی که خریدهای کمتری انجام دادهاند و زمان صرف شده برای خرید را کنترل کردهاند، عملکرد بدتری در مسئلههای ریاضی از خود نشان میدهند.

دنزایگر و همکاران (۲۰۱۱) به بررسی تأثیر عوامل بیرونی بر تصمیمات قضاوتی پرداختند. نتایج نشان داد زمانی که قاضیها در طول روز تصمیم عفو مشروط امی گیرند، هرچه بیشتر پیش میرود آنها بیشتر به سمت تصمیمات «کم ریسکتر» و عدم ارائه عفو مشروط میروند (یعنی گزینه «آسان تر ازنظر شناختی» که نیازمند منابع کمتر است). زمانی که پس از استراحت و نهار، منابع آنها دوباره تقویت میشود، ارائه تصمیم عفو مشروط دوباره به سطح برابر با آغاز روز بازمی گردد و سپس مجدداً به آرامی در طول ادامه روز کاهش می یابد.

پوپوا (۲۰۱۳) به بررسی تردید حرفهای، تجربه مشتری خاص و قضاوت حسابرس پرداخت. شرکت کنندگان در این آزمایش، دانشجویان بودند. نتایج نشان داد شرکت کنندگانی که تردید حرفهای بیشتری داشتند، بیشتر به شواهد تقلب در مرحله ارزیابی شواهد، حساس بودند.

بهاتاچارجی و مورنو (۲۰۱۳) نشان دادند حسابرسان، در طول فرایند حسابرسی، واکنشهای احساسی، مانند دوست داشتن یا تنفر نسبت به کارکنان صاحبکار، یا اضطراب در مورد اجرای کار حسابرسی، خواهند داشت. همچنین در حین انجام حسابرسی ممکن است حالات خلقی مختلفی را تجربه کنند. در نتیجه، پیامد مهم احساسات و حالات خلقی در حسابرسان این است که این واکنشها می تواند قضاوت آنها را تحت تأثیر قرار دهد.

بوئر (۲۰۱۵) به بررسی حساسیت بین هویت حرفهای حسابرس و قضاوت حسابرس پرداخت. نتایج نشان داد رابطه مثبت و معناداری بین هویت حرفهای حسابرس و عملکرد او در وظایف حسابرسی وجود دارد.

وو و لیم (۲۰۱۵) به بررسی ریسک حسابرسی، ریسک کسب و کار و تلاش حسابرس در کره پرداختند. نتایج نشان داد حسابرسان کمتر نگران ریسک حسابرسی در بازارهای کم رقابت نسبت به بازارهای رقابتی هستند زیرا حسابرس به دلیل ماهیت رقابت کمتر، در معرض خطر دادرسی کمتری قرار دارد که این دیدگاه بر تلاش او اثرگذار است.به عبارت دیگر، تلاشهای حسابرسان نسبت به ریسک حسابرسی با توجه به ریسک کسب و کار مشتری متفاوت است.

.

¹ - parole decisions

هارلی (۲۰۱۹) رابطه بین فرسایش و کیفیت قضاوت و تصمیم گیری حسابرسان را بررسی کرد. نتایج این بررسی تجربی نشان می دهد حسابرسانی که در شرایط فرسایش قرار گرفتهاند با کاهش پردازش شناختی و کاهش توانایی تعیین فرضیههای جایگزین برای توضیحات صاحبکار در مورد معاملات روبرو شدند. علاوه بر این، حسابرسانی که در شرایط فرسایش قرار گرفتند نسبت به حسابرسانی که در شرایط فرسایش قرار نگرفتند, اطمینان در مورد عملکردشان کاهش بافت.

خواجوی و نوشادی (۱۳۸۸) تجربه حسابرس و نقش آن در قضاوت موضوعات ساختارنیافته حسابرسی را بررسی کردند. این پژوهش با شرکت ۴۶ شریک و مدیر حسابرسی انجام شده است. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان می دهد بین قضاوت حسابرسان باتجربه و حسابرسان کم تجربه در مورد وظایف ساختارنیافته (قضاوت در مورد تداوم فعالیت صاحب کار و اظهارنظر حسابرسی)، تفاوت معناداری وجود دارد و تجربه تأثیر بسیار زیادی بر دقت حسابرسان دارد.

سیرانی و همکاران (۱۳۸۸) به بررسی تأثیر تجربه و پیچیدگی موضوعات حسابرسی بر قضاوت حسابرس پرداختند. این پژوهش با استفاده از مدل سیمون به بررسی وظایف ساختاریافته، نیمه ساختاریافته و ساختارنیافته در دو گروه حسابرسان باتجربه و که تجربه انجام شده است. نتایج نشانگر این واقعیت است که تفاوت معناداری بین تصمیم گیری گروههای مورد آزمایش وجود دارد و حسابرسان که تجربه خصوصا در مورد وظایف ساختارنیافته جانشینهای مطمئنی برای حسابرسان محسوب نمی شود.

مرویان حسینی و لاری دشت بیاض (۱۳۹۴) نقش فرسودگی شغلی در رابطه بین استرس و عملکرد شغلی حسابرسان را مورد بررسی قرار دادند. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل ۲۱۳ پرسشنامه حاکی از ارتباط مثبت و معنادار میان استرس شغلی با فرسودگی شغلی و رابطه منفی و معنادار میان فرسودگی شغلی با عملکرد شغلی حسابرسان است. همچنین، رابطه منفی استرس شغلی با عملکرد شغلی و رسودگی شغلی مورد تأیید قرار گرفت.

راجیزاده و زنگیآبادی (۱۳۹۴) به بررسی فرسودگی شغلی و عوامل جمعیتشناختی مرتبط با آن در بین حسابداران شاغل در شرکتهای دولتی پرداختند. نتایج بدست آمده از ۹۵ پرسشنامه نشان داد که بیشترین تعداد حسابداران، به خستگی عاطفی و مسخ شخصیت با شدت کم یا متوسط ولی کاهش کفایت شخصی شدید یا متوسط دچارند. خستگی عاطفی در مردان و گروه سنی بالاتر، مسخ شخصیت در بین حسابداران متأهل و مرد و کاهش کفایت شخصی در بین رؤسای حسابداری، دارندگان تحصیلات بالاتر، دانش آموختگان رشته حسابداری، متأهلین و مردان شدیدتر است.

مرادی و افشار ایمانی (۱۳۹۶) به بررسی رابطه بین هوش هیجانی، هوش معنوی و عملکرد حسابرس پرداختند. تجزیه و تحلیل دادهها از ۱۰۸ پرسشنامه نشان داد بین هوش معنوی و هوش هیجانی رابطه معناداری وجود دارد. بین هوش معنوی و عملکرد حسابرسان رابطه معناداری وجود ندارد.

حاجیها و ملاسلطانی (۱۳۹۵) به بررسی رابطه بین هوش اخلاقی با عملکرد حسابرسان مستقل پرداختند. یافتههای بهدست آمده از ۳۰۶ پرسشنامه نشان داد بین عناصر هوش اخلاقی و عملکرد حسابرسان رابطه معناداری وجود دارد. بنابراین هرچه حسابرسان از هوش اخلاقی بالاتری برخوردار باشند، عملکرد بهتری خواهند داشت.

حاجیها و ملاسلطانی (۱۳۹۵) به بررسی رابطه بین هوش عاطفی و هوش تحلیلی با عملکرد حسابرسان مستقل پرداختند. نتایج بهدستآمده حاکی از آن است که رابطه معنی دار مثبت بین هوش عاطفی و هوش تحلیلی با عملکرد حسابرسان وجود دارد. بنابراین هرچه حسابرسان از هوش عاطفی بالاتری برخوردار باشند، آرامش بیشتری خواهند داشت و هوش تحلیلی هم در جهت مثبت عمل خواهد کرد و عملکرد حسابرسان بهبود خواهد یافت.

موسوی و یزدانی (۱۳۹۶) تأثیر صدای حسابرس و رهبری تیمگرای سرپرست بر عملکرد حسابرسان بررسی کردند. نتایج تحلیلشده از ۱۰۴ حسابرس و سرپرست نشان داد عملکرد حسابرسان با صدای حسابرسی آنان و روحیه تیمگرای سرپرست رابطه معناداری دارد.

٣-فرضيههاي پژوهش

با توجه به اینکه افراد فرسایش یافته در مقایسه با افراد فرسایش نیافته عملکرد بدتری دارند، (اسمیشل و همکاران، ۲۰۰۳) از طرفی هرچه سطح ویژگیهای هویت حرفهای و ویژگی تردید حرفهای در حسابرس افزایش می یابد، تأثیرات مضر فرسایش نیز افزایش می یابد. زیرا افرادی که سطح بالاتری از این ویژگیها را دارند معمولاً در پردازشهای پرزحمت تر و دشوار تر مشارکت می کنند (بهاسکار و همکاران،۲۰۱۶)، درنتیجه آسیب پذیری بیشتری نسبت به تأثیرات فرسایش دارند. بنابراین می توان فرضیات زیر را مطرح کرد.

فرضیه ۱: تأثیر مثبت بین تردید حرفهای و عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی، در شرایط فرسایش شغلی کاهش مییابد.

فرضیه ۲: تأثیر مثبت بین هویت حرفهای و عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی، در شرایط فرسایش شغلی کاهش مییابد.

همچنین فرسایش، رابطه مثبت بین ویژگیهایی که منجر به انجام پردازشهای پرزحمتتر میشود (تردید حرفهای و تعهد حرفهای) و عملکرد متعاقب آن در وظایف پیچیده حسابرسی، را

تعدیل می کند. انتظار می رود که مشارکت در پردازشهای پرزحمت تأثیر مثبتی بر عملکرد در انتظام وظایف پیچیده حسابرسی داشته باشد، اما درعین حال، آسیب پذیری افراد نسبت به فرسایش را نیز افزایش دهد چراکه پردازش پرزحمت مستلزم منابع خود-تنظیمی است (بهاسکار و همکاران، ۲۰۱۶) بنابراین می توان فرضیات زیر را مطرح کرد.

فرضیه ۳: تأثیر مثبت بین تردید حرفهای و پردازش پرزحمت در فرآیند حسابرسی، در شرایط فرسایش شغلی کاهش مییابد.

فرضیه ۴: تأثیر مثبت بین هویت حرفهای و پردازش پرزحمت در فرآیند حسابرسی، در شرایط فرسایش شغلی کاهش مییابد.

از طرفی هر چه سطح ویژگیهایی از فرد (تردید حرفهای و هویت حرفهای) که موجب انجام پردازشهای پرزحمت در وظایف حسابرسی میشود افزایش یابد، تأثیرات منفی فرسایش بر عملکرد وظیفهای آنها بیشتر میشود. به همین صورت نیز پیشبینی میشود که انجام پردازش پرزحمت، میانجی تأثیر مشترک ویژگیهای تردید حرفهای و هویت حرفهای و فرسایش با عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی است (بهاسکار و همکاران، ۲۰۱۶؛ هارلی، ۲۰۱۹). بنابراین میتوان فرضیات زیر را مطرح کرد:

فرضیه ۵: پردازش پرزحمت، متغیر میانجی در رابطه مثبت بین هویت حرفهای و عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی است.

فرضیه ۶: پردازش پرزحمت، متغیر میانجی در رابطه مثبت بین تردید حرفهای و عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی است.

۴-روششناسی پژوهش

این مطالعه با توجه به ماهیت دادهها، هدف پژوهش (تأثیر فرسایش شغلی بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی) و روش پژوهش از نوع تحقیقات کاربردی، شبهتجربی و پسرویدادی محسوب می شود. در این نوع پژوهش، به دلیل اینکه پژوهشگر دخالتی در دادهها ندارد، از روایی بیرونی بالایی برخوردار است (عبدالخلیق و آجین کیا، ۱۳۸۹؛ ۳۹ و ۴۰). لیاناراچچی (۲۰۰۷) نشان داد که می توان از دانشجویان حسابداری در پژوهشهای آزمایشی استفاده کرد. با توجه به نتیجه تحقیق لیاناراچچی (۲۰۰۷) از دانشجویان بهعنوان شرکت کننده استفاده شد، زیرا ویژگیهای فردی که مورد بررسی قرار می گیرد (یعنی هویت حرفهای و تردید حرفهای) صفات ذاتی هستند که حسابرسان و دانشجویان حسابداری هر دو آنها را دارا بوده و فرسایش یک اثر شناختی است که طبق مبانی نظری بر همه افراد تأثیر می گذارد. بنابراین جامعه آماری این پژوهش دانشجویان رشته حسابداری دانشگاه شهید باهنر کرمان که دروس اصول حسابرسی (۱)

و اصول حسابرسی (۲) را با موفقیت گذراندهاند، است. نمونه مورد مطالعه به شیوه نمونه گیری در دسترس انتخاب شد.

فرضیهها در دو آزمایش مورد بررسی قرار گرفتند که در آنها فرسایش شغلی را با دو عامل مختلف (تغییر ذهنیت و مقاومت در برابر وسوسه) در مقابل دو ویژگی متفاوت تردید حرفهای و هویت حرفهای بررسی شدند. در سه جلسه دو ساعتی برای هر گروه این آزمایشها انجامشده است. از آنجا که فرسایش یک اثر فیزیولوژیکی است که بهطور بالقوه در زمانهای مختلف یک روز تغییر میکند، همه جلسات در یک روز یکسان از هفته و یک ساعت یکسان برگزار شده است. تا اثرات فرسایش مانند احساس گرسنگی، احساس خستگی، خلقوخو، داشتن یک روز پرمشغله و ...کنترل شود.

از مطالعات روانشناختی پیروی شد. شرکت کنندگان به صورت تصادفی در گروه کنترل یا گروه آزمایش قرار گرفتند و سپس عملکرد آنها دریک وظیفه حسابرسی اندازه گیری شد. آزمایش ۱ شامل ۴۹ دانشجو است. میانگین سنی شرکت کنندگان بین ۲۰ تا ۳۰سال و ۱۵درصد از آنها مرد است. در این آزمایش ۲۴ نفر در گروه آزمایش (در شرایط تغییر ذهنیت) و ۲۵ نفر در گروه کنترل قرار داشتند. آزمایش ۲ شامل ۴۵ دانشجو است. میانگین سنی شرکت کنندگان بین ۲۰ تا ۳۰ سال و ۱۹درصد از آنها مرد است. در این آزمایش ۲۳ نفر در گروه آزمایش (شرایط وسوسه ترک کار) و ۲۲ نفر در گروه کنترل قرار داشتند.

یک پرونده حسابرسی با وظیفه ارزیابی ریسک تشکیل شد و در هر دو آزمایش از آن استفاده شد. یک مشاهده مستقل برای هر شرکت کننده فراهم شد. تغییراتی را در ریسک حسابرسی از سال قبل تا سال جاری (افزایش، کاهش، یا بدون تغییر) برای ۱۸ فاکتور ریسک انجام شد. ارزیابی ریسک سال قبل به شرکت کنندگان ارائه شد و از آنها خواسته شد تا ریسک سال جاری را ارزیابی کرده (افزایش، کاهش یا بدون تغییر نسبت به سال قبل) و توضیحات خود در مورد تغییر در ارزیابیهای ریسک را مکتوب سازند.

برای اطمینان از معقول، دقیق و واقعبینانه بودن مطالعه موردی و وظیفه ارزیابی ریسک برای حسابرسان، یکی از استادان رشته حسابداری به بررسی معقولیت، طول، و فهم پرونده پرداخت. این پرونده بهصورت پایلوت با دانشجویان دکتری دارای تجربه حسابرسی قبلی مورد آزمایش قرار گرفت. آنها به این نتیجه رسیدند که ارزیابیهای ریسک دقیق بوده و کار موردنظر معقول و سازگار با موادی است که در عمل مورد استفاده قرار میگیرد. همچنین مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی در جدول ۱۰ برای همه متغیرهای پژوهش محاسبه شده است که نتایج حاکی از روایی و پایایی ابزارهای پژوهش است.

هویت حرفهای شرکتکنندگان با حرفه حسابداری را با استفاده از یک مقیاس تصویری که توسط آرون و همکاران (۱۹۹۲) ارائه و توسط بوئر (۲۰۱۵) برای حسابرسان تطبیق داده شده، اندازهگیری شد. شرکتکنندگان هفت تصویر از دو دایره دارای همپوشانی (خود و حرفه حسابداری) را مشاهده میکنند که از عدم همپوشانی (یعنی ضعیفترین هویت) تا دوایر تقریباً همپوشان (یعنی قویترین هویت) متغیر است. میزان تردید حرفهای شرکتکنندگان (یعنی یک صفت ذاتی و پایدار) را با استفاده از مقیاس روانشناختی ۳۰ گزینهای ارائه شده توسط هورت مفت ذاتی و پایداری شد که در آن مقادیر بالاتر نشاندهنده تردید حرفهای بیشتراست.

در این پژوهش طی دو آزمایش، تأثیر مشترک ویژگیهای حسابرس و فرسایش شغلی بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی بررسی شد. در هر آزمایش از دست کاریهای مختلف بر روی فرسایش استفاده شد تا قابلیت تعمیم نتایج افزایش یابد. به طوری که در هر آزمایش شرکت کنندگان ابتدا تحت شرایط فرسایش (تغییر ذهنیت و وسوسه ترک کار) قرار گرفتند، بعد از آن، شرکت کنندگان یک وظیفه حسابرسی را که نسبت به سطح دانش و تجربهشان پیچیده بود، انجام دادند.

در آزمایش ۱، از طریق تغییر ذهنیت به دست کاری فرسایش پرداخته شد؛ زیرا تغییر یک ذهنیت نسبت به حفظ آن نیازمند نظارت بیشتری بر خویشتن است (همیلتون و همکاران،۲۰۱۱). شرکت کنندگان در شرایط فرسایش سؤالات مربوط به اهداف شخصی را یکبار با ذهنیت انتزاعی(پاسخ بر اساس چگونه) پاسخ دادند و شرکت کنندگان در شرایط کنترل یک ذهنیت ثابت را حفظ کردند یعنی سؤالات مربوط به اهداف را یا فقط بر اساس چرا یا فقط بر اساس چگونه پاسخ دادند. با توجه به اینکه حسابرسان وظایفی را انجام می دهند که انواع مختلفی از ذهنیت را به وجود می آورند (مثلاً انتزاعی و عینی، مشورتی و فردگرا) به همین دلیل این دست کاری انتخاب شد (گریفیت و همکاران، ۲۰۱۵؛ دور کن و همکاران، ۲۰۱۹).

در آزمایش ۲، با پیروی از چو (۱۹۸۳) از طریق مقاومت در برابر وسوسه (اجازه استفاده از اینترنت)، باهدف اینکه آیا شرکتکنندگان با وسوسه ترک کار مواجه می شوند یا خیر، به دستکاری فرسایش پرداخته شد. پیش بینی می شود زمانی که استفاده از اینترنت در طول کار ممکن است (در مقایسه با وقتی غیرممکن است)، شرکت کنندگان از منابع نظارت بر خویشتن نسبتاً بیشتری برای مقابله با وسوسه ترک کار (و استفاده از اینترنت برای اهداف سرگرمی) استفاده کنند. به اطلاع شرکت کنندگان در شرایط کنترل رسانده شد که در طول جلسه دسترسی به اینترنت ندارند و اینترنت قطع شد. به اطلاع شرکت کنندگان در شرایط فرسایش رسانده شد که به اینترنت دسترسی دارند و اینترنت وصل شد اما از آنها خواسته شده که از آن استفاده

نکنند. وسوسه مقاومت در برابر استفاده از اینترنت را به دلیل اهمیت عملی چنین وسوسههایی در محیط حسابرسی انتخاب شد. به دلیل استفاده روزافزون از روشهای حسابرسی الکترونیکی، اینترنت به یک نیروی نافذ در زندگی روزمره حسابرسان تبدیل شده است (برازل و همکاران، ۲۰۰۴؛ داولینگ، ۲۰۰۹).

جدول۱: تعریف متغیرهای پژوهش

روش محاسبه	نوع متغير
یک پرونده حسابرسی با وظیفه ارزیابی ریسک مربوطه تشکیل شد؛ و در هر دو آزمایش	
از آن استفاده شد. تغییراتی در ریسک حسابرسی از سال قبل تا سال جاری (افزایش،	
کاهش، یا بدون تغییر) برای۱۸فاکتور ریسک شامل پیچیدگی معاملات، سرفصلهای	
صورت مالی که احتمال تحریف دارد، زیان پذیری یا احتمال سوءاستفاده از داراییها،	
توانایی اختلاس، درستکاری و حسن شهرت مدیریت ارشد، ثبت و حفاظت کافی از	عملکرد در
داراییها، اثربخشی سیستم حسابداری، عملکرد واحد حسابرسی داخلی، تفکیک	عملترد در انجام وظایف
وظایف، برنامهریزی، بودجهبندی و نظارت بر عملیات، کفایت ثبتهای حسابداری،	
اجرای قوانین، تعمیم اشتباهات و یا تحریفهای کشف شده در جریان آزمونهای	پیچیده
انتخابی ایجاد شد. ارزیابی ریسک سال قبل به شرکتکنندگان ارائه شد و از آنها	حسابرسی
خواسته شد تا ریسک سال جاری را ارزیابی کرده و توضیحات خود در مورد دلیل	
تغییر در ارزیابی ریسک برای هر فاکتور که بهطور همزمان جمع آوری شدهاند را مکتوب	
سازند همچنین، کار حسابرسی نسبت به دانش و تجربه شرکتکنندگان، پیچیده	
طراحی شد تا امکان فعالسازی پردازش پرزحمت ایجاد شود.	
هویت حرفهای شرکتکنندگان با حرفه حسابداری را با استفاده از یک مقیاس تصویری	هويت
که توسط آرون و همکاران (۱۹۹۲) ارائه شده، اندازه گیری شد.	حرفهای
میزان تردید حرفهای شرکت کنندگان را با استفاده از مقیاس روانشناختی ۳۰	تردید
گزینهای ارائه شده توسط هورت (۲۰۱۰) اندازه گیری شد.	حرفهای
در آزمایش ۱، از طریق تغییر ذهنیت بر اساس پژوهش لیمرمن و تروپ (۱۹۹۸) (بین	
انتزاعی و عینی) دست کاری فرسایش انجام شد؛ چهار بار و برای هشت هدف (یا در	
کل ۳۲ پاسخ) از آنها پرسیده میشود که "چرا" (یعنی ذهنیت انتزاعی) یا "چگونه"	
(یعنی ذهنیت عینی) به این هدف دست پیدا میکنند. در شرایط کنترل،	فرسايش
شرکتکنندگان بهطور منسجم به همه سؤالات بر اساس "چگونه" یا همه سؤالات بر	
اساس "چرا" (برای هشت هدف) پاسخ میدهند. ولی در شرایط فرسایش یکبار	
سؤالات را بر اساس "چرا" و یکبار سؤالات را بر اساس" چگونه" پاسخ میدهند.	

در آزمایش ۲، با پیروی از چو (۱۹۸۳) از طریق مقاومت در برابر وسوسه، با تغییر دادن اینکه آیا شرکتکنندگان با وسوسه ترک کار مواجه میشوند یا خیر، به دستکاری فرسایش پرداخته شد به طوری که استفاده از اینترنت ممکن (شرایط فرسایش) و غیرممکن (شرایط کنترل) شد.

از شرکت کنندگان خواسته شده که وقتی ریسک سال جاری را نسبت به سال قبل ارزیابی کنند و یکی از حالتهای کاهش، افزایش یا عدم تغییر در فاکتورهای ریسک را انتخاب کنند و دلیل خود را توضیح دهند. تعداد کلمات نوشته شده بهعنوان دلیل برای انتخاب یکی از سه گزینه، کاهش، افزایش یا عدم تغییر در بررسی ریسک سال جاری با توجه به ریسک سال قبل، برای فاکتورهای ریسکی که تغییرات آن در سال جاری نسبت به سال قبل، توسط شرکت کنندگان، درست تشخیص داده شده، بهعنوان مبنای محاسبه پردازش پرزحمت قرارگرفت.

۵-یافتههای پژوهش

پردازش

پرزحمت

جدول ۲ نتایج تحلیل توصیفی آماره های پژوهش را نشان می دهد.

جدول ۲: آمارههای توصیفی متغیرهای پژوهش

، معیار	انحراف	گين	ميانً	كثر	حدا	اقل	حدا	داد	تعد	
وسوسه ترککار	تغير ذهنيت	وسوسه ترککار	تغير ذهنيت	وسوسه ترككار	تغير ذهنيت	وسوسه ترککار	تغير ذهنيت	وسوسه ترككار	تغير ذهنيت	متغير
۲/۷۵	٣/٩۵	17/07	11/4.	۱۷	۱۷	٣	۲	۴۵	49	عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرس
1.4/44	90/10	۲۰۱/۴۸	189/78	404	474	•	•	۴۵	۴٩	پردازش پرزحمت
1./47	14/7.	108/81	104/80	۱۷۸	۱۷۸	١٣٩	۱۲۰	۴۵	49	تردید حرفهای
1/7 •	١/٣۵	۵/۹۱	۵/۶۱	٧	٧	۲	۲	۴۵	49	هویت حرفهای
٠/۵٠	٠/۵٠	٠/۵١	٠/۴٨	١	١	٠	٠	40	49	فرسایش

قبل از آزمون فرضیههای پژوهش، با استفاده از آزمون ناپارامتری کولموگروف اسمیرنف، نرمال بودن نمرات هر متغیر بررسی شد. چون سطوح معنی داری در جدول ($^{\circ}$) از مقدار خطای آزمون یعنی $^{\circ}$ بیشتر است، پس فرض نرمال بودن میانگین نمره متغیرهای پژوهش در سطح خطای مینی $^{\circ}$ رد نمیشود. برای بررسی فرضیههای $^{\circ}$ ۱، $^{\circ}$ $^{\circ}$ از رگرسیون سلسله مراتبی (به تفکیک دادههای مربوط به دو آزمایش) و برای فرضیههای $^{\circ}$ و $^{\circ}$ از تجزیهوتحلیل مسیر استفاده شده است.

جدول۳: آزمون ناپارامتری برای نرمال بودن متغیرها

مناداري	سطح م	Z。	آمار		ي	ن اختلاف	بيشترير			
رفه)	_	رنف	كولمو ً اسمي	ئى	منف	ت	مثب	لق	مط	متغيرها
وسوسه ترککار	تغير ذهنيت	وسوسه ترککار	تغير ذهنيت	وسوسه ترککار	تغير ذهنيت	وسوسه ترککار	تغير ذهنيت	وسوسه ترککار	تغير ذهنيت	
•/•٩•	٠/٠٩٧	1/748	1/771	-·/\A۶	-•/178	•/179	٠/٠٩٧	٠/١٨۶	•/178	عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرس
٠/٧٨٣	۰/۵۹۲	٠/۶۵۵	•/٧۶٧	٠/٠٧۵	-•/•۵٣	•/• ٩ ٨	•/11•	٠/٠٩٨	-/11-	پردازش پرزحمت
۰/۸۰۳	٠/۶٠١	./844	•/٧۶۶	٠/٠٧٣	-•/1•9	./.98	٠/٠٧٣	٠/٠٩۶	-/1 - 9	تردید حرفهای
٠/٠۵١	•/١٨٧	1/814	7/4.9	./۲۴۱	-•/444	٠/١٨٣	./444	./741	./444	هویت حرفهای
٠/٠۵۵	./.04	۲/۳۱۰	1/719	./444	-•/۲۴۶	•/٣٣٣	-/167	./444	./۲۴۶	فرسایش

نتایج آزمون فرضیه ۱ و فرضیه ۲

جدول (۴) برای فرضیه ۱ نشان می دهد که ضریب تعیین در مدل ۱ (بدون در نظر گرفتن تعدیل کننده فرسایش) آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک کار) برابر (./408) ((./408)) است. مقایسه نتایج تحلیل رگرسیون در مدل ۱ و ۲ نشان می دهد که اثر تعدیل کنندگی فرسایش باعث افزایش ضریب تعیین مدل ۲ به میزان (./408) به مقدار (./408) که مقدار (./408) افزایش (مقدار ۱۸۵۱) افزایش) شده که این میزان معنادار است در سطح معناداری برابر (./408) (سطح معناداری برابر (./408) بنابراین فرسایش (تغییر ذهنیت و وسوسه ترک کار)، نقش تردید حرفهای بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی را تعدیل می کند.

جدول (۴) برای فرضیه ۲ نشان می دهد که ضریب تعیین در مدل ۱ (بدون در نظر گرفتن تعدیل کننده فرسایش) آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک کار) برابر (./470) ((./470)) است. مقایسه نتایج تحلیل رگرسیون در مدل ۱ و ۲ نشان می دهد که متغیر تعدیل کننده فرسایش شغلی باعث افزایش ضریب تعیین به میزان (./75) شده است که این میزان در سطح شغلی باعث افزایش ضریب تعیین به میزان (./75) شده است که این میزان در سطح کار) نیز فرسایش، رابطه هویت حرفه ای بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی را تعدیل می کند

جدول ۴: تحلیل رگرسیون تعدیلی جهت بررسی نقش تعدیلی فرسایش شغلی در رابطه بین تردید حرفهای (هویت حرفهای) حسابرس و عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی

p-va	alue		تغییر در آزم	ر در تعیین	تغیی ضریب	-	ضریب تعدیل		ضريب		ضر همبس		
وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	مدل	فرضيه
•/••1	•/••1	۱۵/۳۷۰	494/1.7	./47٣	./908	٠/٣٩۵	./954	./47٣	٠/٩۵۶	./80.	·/٩٧٨	١	۱*
./1	./. ۲۷	۱۴/۵۸۳	۵/۲۶۰	-/101	./۴	./۵۴٣	۰/۹۵۸	./۵۷۴	./98	۰/۲۵۸	·/٩٨·	۲	'
./1	٠/٠٠١	19/081	794/41.	./4٧۵	·/971	./40.	./974	./4٧۵	./971	•/81	./984	١	۲**
-/1	./.٣۶	4.1.80	4/871	./٢۵٩	•/•·Y	٠/٧١۵	./9٣.	٠/٧٣۵	./984	·/AΔY	·/98Y	۲	'
				ں شغلی	فرسايش	فهای) و	ویت حر	فهای (ه	ِدید حر	ستقل: تر	برهای م	۱: متغب	*مدل

درضمن با توجه به نتایج جدول α چون سطوح معناداری جدول α (α) از خطای α 0 کمتر است، بنابراین فرض صفر مبنی بر اینکه مدل رگرسیون بین متغیرها معنادار نیست، رد می شود.

**مدل ۲: متغیرهای مستقل: تردید حرفهای (هویت حرفهای)، فرسایش شغلی و اثر تعدیل کننده فرسایش شغلی

جدول ۵: برازش مدل رگرسیون بین متغیرها

			ر.		سرن	, , ,		J.J (<i>.</i>			
p-va	alue	F	آماره	مربعات	میانگین		در· آزاد	مربعات	مجموع ،			
وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	ِگرسيون	مدل ر	مدل								
				٧٠/٧٨	۳۵۹/۴	۲	٢	141/08	V11/94	رگرسیون	منبع	١٠,٠
./1	./1	۱۵/۳۷	494/1.	4/8.0	•/٧٢٨	47	45	197/41	WW/488	خطا	م تغييرات	۱ در فرضیه ۱
				-	ı	44	۴۸	774/9V	٧۵٢/۴٠	کل	<u>:</u>)	١٩
				۶۴/۱۰	74.17	٣	٣	197/4.	V77/44	رگرسیون	منبع	٦ ٢
-/1	•/••1	11/4	W81/8	٣/۴٨٠	. 1888	41	40	147/88	۲9/9۶۴	خطا	م تغييرات	۲ در فرضیه۱
				-	-	44	۴۸	774/9V	۷۵۲/۴۰	کل	<u>:</u>)	4

				V9/87	74X/94	۲	۲	169/74	<i>۶</i> ۹۲/۸۸	رگرسیون	منبع	مل
./1	•/••1	۱۹/۰	794/4	4/114	١/١٨۵	47	45	۱۷۵/۷۲	۵۴/۵۲۱	خطا	بع تغييرات	مدل ۱ در فرضیه
				-	-	44	۴۸	774/9V	۷۵۲/۴۰	کل	برات	م ضيه ر
				۶۴/۱۰	74./71	٣	٣	745/1.	٧٠٣/٠١	ر گرسیون	منبع	مل
-/1	•/••1	۳۷/۸	717/4	7/181	1/•91	41	40	λλ/λΥλ	49/794	خطا	بع تغييرات	مدل ۲ در فرضیه
				-	-	44	۴۸	77F/9V	۷۵۲/۴۰۸	کل	رات	فيه ۲

*مدل ۱: متغیرهای مستقل: تردید حرفهای (هویت حرفهای) و فرسایش شغلی **مدل ۲: متغیرهای مستقل: تردید حرفهای (هویت حرفهای)، فرسایش شغلی و اثر تعدیل کننده فرسایش شغلی

با توجه به جدول 9، نتایج فرضیه ۱ در مدل ۱ آزمایش تغییر ذهنیت متغیرهای فرسایش و تردید حرفهای می توانند به صورت معناداری تغییرات متغیر وابسته عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی را تبیین کند. همچنین در مدل ۲ نیز متغیرهای فرسایش، تردید حرفهای و اثر تعدیل کننده فرسایش می توانند همزمان واریانس متغیر وابسته عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی را بیان کنند. همچنین ملاحظه می شود که در مدل ۱ (بدون اثر تعدیلی فرسایش) آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک کار) ضریب غیراستاندارد متغیر تردید حرفهای برابر 9 بازه که این مقدار در مدل ۲ آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک کار) با تأثیر تعدیل فرسایش به مقدار 9 بازه بازه برای مشاهدات آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک کار) با فرسایش در این مدل معنادار است. بنابراین برای مشاهدات آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک کار) فرضیه ۱ مبنی بر اینکه رابطه مثبت بین تردید حرفهای حسابرس و عملکرد او در انجام وظایف پیچیده حسابرسی در شرایط فرسایش کاهش می یابد، تائید می شود.

جدول 8 برای فرضیه 7 نشان می دهد در مدل 1 آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک کار) متغیرهای فرسایش و هویت حرفهای می توانند به صورت معناداری تغییرات متغیر وابسته عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی را تبیین کند. همچنین در مدل 7 آزمایش تغییر ذهنیت نیز متغیرهای فرسایش، هویت حرفهای و اثر تعدیل کننده فرسایش می توانند همزمان واریانس متغیر وابسته عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی را بیان کنند. همچنین ملاحظه می شود که در مدل 1 بدون اثر تعدیل فرسایش آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک کار) ضریب غیراستاندارد متغیر هویت حرفهای برابر 1/7/1 (1) بوده که این مقدار در مدل 1 با تأثیر تعدیل فرسایش به مقدار 1/200 کاهش یافته است. در نتیجه، اثر تعدیل کنندگی فرسایش در این مدل معنادار است. این مطلب نشان می دهد که برای مشاهدات آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک

کار) فرضیه ۲ مبنی بر اینکه رابطه مثبت بین هویت حرفهای حسابرس و عملکرد او در انجام وظایف پیچیده حسابرسی در شرایط فرسایش کاهش مییابد، تائید میشود.

جدول ۶: بررسی ضرایب مدل رگرسیونی

		,	. 5	یب ردشده				ىرايب غيرا	ċ			
p-va	alue	F۵	اماره	ردست دار		ستاندارد	خطای ا،	دار	مق	1,		·¶
وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	مدل رگرسیون	مدل	فرضيه
٠/٩۵١	./1	/-9	-11/·A	-	-	4/90	7/74	-•/٣•۶	-۲۵/9۶	ثابت		
•/••1	./. ۲۴	-4/77	-۲/۳۳	-•/Δ•	-•/11	./۶۴۴	۰/٣٩	-۲/۷۵۶	-•/9٣١	فرسايش	١	
./۴	•/••1	٣/٠٠٩	17/79	٠/٣۵۵	٠/٨٨	٠/٠٣	٠/٠١	٠/٠٩۴	./۲۴۶	تردید		
٠/٠٠٨	•/••1	7/199	-٣/۴۲٨	-	-	8/374	4/1/87	17/887	-18/27	ثابت		١
•/••1	٠/٠١٨	-4/14	-7/49	-8/49	-1/84	Λ/ΔΥ	۵/۲۴	-۳۵/۴۳	-17/97	فرسايش		Ċ
•/54•	•/••1	-•/ ۴ A	8/48	-•/•Y	٠/۶٧١	./.4	٠/٠٢	-•/• ۲ •	٠/١٨٧	تردید	۲	
./1	./. ۲۷	٣/٨١٩	7/79 ٣	۵/۹۶۵	1/271	٠/٠۵	٠/٠٣	۰/۲۰۸	٠/٠٧۵	تردید × فرسایش		
./1	./٢1۴	4/154	-1/۲۶1	-	ı	1/71 •	1/784	-۸/۳۱۶	-1/298	ثابت		
٠/٠٠١	٠/٠١١	- ٣/٧ ٣٨	-۲/۶۵۵	-•/۴٣٣	-•/17•	./۶٣٢	٠/۵٠٢	-7/751	-1/447	فرسايش	١	
٠/٠٠١	٠/٠٠١	٣/٧۶٧	۱۲/۸۷۹	./479	•/٨٢۴	-/788	•/١٨٧	١	7/410	هويت		
٠/٠٠١	./154	۹/۲۲۸	1/410	-	1	١/٨٣٠	۲/9 • ۶	۱۶/۸۸۸	4/111	ثابت		۲
٠/٠٠١	./.14	-Y/Y 1 A	-۲/۵۷۱	-٣/• ٩۶	-1	7/441	٣/٠۵	-1 <i>۶</i> /从۹٧	-٧/٨۴	فرسایش		,
٠/٢٠١	٠/٠٠١	-1/۲۹۹	٣/۵۶٣	/184	۰/۵۳۱	·/۲٩·	•/447	-•/٣٧۶	1/228	هويت	٢	
•/••1	./.٣۶	۶/۳۳۰	7/181	T/87m	./۶٣٣	۰/٣٨۵	·/۴V9	7/44.	./.٣۶	هویت × فرسایش		

نتایج آزمون فرضیه ۳ و فرضیه ۴

جدول (۷) برای فرضیه \dagger نشان می دهد که ضریب تعیین در مدل ۱ (بدون در نظر گرفتن تعدیل کننده فرسایش) آزمایش تغییر ذهنیت (وسوسه ترک کار) برابر (.7.7.) است. مقایسه نتایج تحلیل رگرسیون در مدل ۱ و ۲ نشان می دهد اضافه شدن اثر تعدیل کننده فرسایش باعث افزایش ضریب تعیین مدل به میزان (.7.7.) با مقدار (.7.7.) با مقدار (.7.7.) افزایش که در سطح خطای (.7.7.) در سطح خطای (.7.7.) معنادار است. در نتیجه، برای مشاهدات مربوط به آزمایش تغییر ذهنیت فرسایش، نقش هویت حرفهای حسابرس بر پردازش پرزحمت حسابرس را نیز تعدیل می کند

جدول۷: نتایج تحلیل رگرسیون تعدیلی بهمنظور بررسی نقش تعدیلی فرسایش شغلی در رابطه بین تردید حرفهای (هویت حرفهای) وپردازش پرزحمت

			,,,	ر ن پ	J., J.								
p-va	alue		تغییر د _ا آزمور	ِ ضریب ین		تعیین _ا شده	ضریب تعدیل	تعيين	ضريب		ضر همبس		
وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	مدل	فرضيه
•/••1	•/••1	۱۵/۷۳	۱۵۵/۸۹	•/477	·/ XY 1	٠/۴٠١	٠/٨۶۶	•/477	·/ XY 1	٠/۶۵۵	./984	١	٣
٠/٠٣۶	•/••1	4/87	۱۳۵/۲۸	٠/٠۵٩	٠/٠٩۶	./449	•/988	٠/۴٨٧	·/98A	•/891	٠/٩٨۴	٢	,
•/••1	•/••1	۹/۲۵	۸۱/۸۴	٠/٣٠۶	٠/٧٨١	•/٢٧٣	•/٧٧١	٠/٣٠۶	٠/٧٨١	٠/۵۵٣	٠/٨٨۴	١	ķ
٠/٠۵۶	./1	٣/٨٧	۱۱/۸	./.۶.	./.49	٠/٣١٩	٠/٨١۵	٠/٣۶۶	٠/٨٢۶	٠/۶٠۵	•/9•9	۲	'

چون سطوح معناداری جدول ۸ (۰/۰۰۱) از خطای ۰/۰۵ کمتر است، بنابراین فرض صفر مبنی بر اینکه مدل رگرسیون بین متغیرها معنادار نیست، رد می شود

				ميرها	ں بیں س	سيور	ے ر حر	رارس سار	جدول ۸. بر				
p-va	alue	F	آماره	مربعات	میانگین	آزادی	درجه	ربعات	مجموع م				
وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	مدل رسيون	ا رگر	مدل	فرضيه
				1 • 10 4 4 / 8	191777/8	۲	۲	717196/7	۳۸۳۵۴۵/۲	رگرسیون	<u>(:</u>		
-/1	./1	۱۵/۲	۱۵۵/۸	8A99/9	١٢٣٠/١	47	45	۲ ۸۹۷۹۸/•	۵۶۵۸۸/۳	خطا	تغييرات	١	
					-	44	۴۸	۵۰۶۹۹۳/۲	44.122/0	کل	£.		٣
				۸۲۲۹۰/۱	1477/.	٣	٣	74511.14	4789/.	رگرسیون	<u>(:</u>		'
-/1	./1	17/9	407/4	5444/4	W1W/A	۴۱	۴۵	78.177/	14174/4	خطا	تغييرات	۲	
					-	44	۴۸	۵٠۶۹۹۳/۲	44.127/0	کل	ţ.		
				۷۷۵۴۴/۵	171729/4	۲	۲	۱۵۵۰۸۹/۱	۳۴۳۵۷۸/۹	رگرسیون	<u>(:</u>		
-/1	./1	٩/٢	۸۱/۸	۸۳۷۸/۶	7.99/.	47	49	T019.4/.	98004/0	خطا	تغييرات	١	
				-	-	44	۴۸	۵٠۶۹۹٣/٢	44.144/0	کل	ţ.		۴
				۶۱۸۳۵/۰	171717/2	٣	٣	۱۸۵۵۰۵/۰	7575F·/D	رگرسیون	<u>(:</u>		'
-/1	./1	٧/٨	٧١/٣	٧٨۴١/١	١۶٩٩/٨	41	۴۵	4414	V5497/9	خطا	تغييرات	۲	

جدول ۸: برازش مدل رگرسیون بین متغیرها

مدل ۱: متغیرهای مستقل: تردید حرفهای(هویت حرفهای) و فرسایش شغلی مدل ۲: متغیرهای مستقل: تردید حرفهای(هویت حرفهای)، فرسایش شغلی و اثر تعدیل *کن*نده فرسایش شغلی

FF FA 0.5998/T FF.188/A

با توجه به جدول ۹ اطلاعات مربوط به فرضیه ۳، ملاحظه می شود که در مدل ۱ آزمایش وسوسه ترک کار ضریب غیراستاندارد متغیر تردید حرفهای (بدون اثر تعدیل فرسایش) برابر ۵/۳۹۶ بوده که این مقدار در مدل ۲ (با تأثیر تعدیل فرسایش شغلی) به مقدار ۲/۶۴۹ کاهش یافته است. در نتیجه، برای مشاهدات آزمایش وسوسه ترک کار فرضیه ۳ مبنی بر اینکه رابطه مثبت بین تردید حرفهای حسابرس و پردازش پرزحمت در فرآیند حسابرسی در انجام وظایف پیچیده حسابرسی در شرایط فرسایش کاهش می یابد، تائید می شود.

همینطور درخصوص فرضیه ۴، در مدل ۱ آزمایش تغییر ذهنیت متغیر هویت حرفهای میتواند به صورت معناداری تغییرات متغیر وابسته پردازش پرزحمت حسابرس را تبیین کند. همچنین در مدل ۲ آزمایش تغییر ذهنیت نیز متغیرهای فرسایش، هویت حرفهای و اثر تعدیل کننده فرسایش می توانند همزمان واریانس متغیر وابسته پردازش پرزحمت حسابرس را بیان کنند. همچنین ملاحظه می شود که در مدل ۱ آزمایش تغییر ذهنیت ضریب غیراستاندارد متغیر هویت حرفهای برابر ۵۱/۷۲۶ بوده که این مقدار در مدل ۲ به مقدار ۱۰۵/۴۶۵ افزایش

یافته است. همچنین اثر تعدیل کنندگی فرسایش در این مدل معنادار است. این مطلب نشان می دهد که برای مشاهدات آزمایش تغییر ذهنیت فرضیه %، تائید نمی شود. اما در مدل % آزمایش تغییر هویت حرفه ای برابر % % این مقدار در وسوسه ترک کار ضریب غیراستاندارد متغیر هویت حرفه ای برابر % % این مقدار در معنادار است. این مطلب نشان مدل % به مقدار % % به مقدار % % با خطای % درصد معنادار است. این مطلب نشان می دهد که برای مشاهدات آزمایش وسوسه ترک کار فرضیه %، با خطای % درصد تائید می شود. جدول % بررسی ضرایب مدل رگرسیونی

p-va	alue	F۰	آمار	ریب اردشده			استاندارد	ِايب غيرا	ضر			
				ندار	مة	_	خطای ار	_	مقد	مدل	q	٠٩
وسوسه ترک	تغيير	وسوسه ترک	تغيير	وسوسه ترک	تغيير ا	وسوسه ترک	تغيير	وسوسه ترک	تغيير	رگرسیون	مدل	فرضيه
ترک کار	نهنيت	ترک کار	ذهنيت	ترک کار	ذهنيت	ترک کار	ذهنيت	ترک کار	: نهني: ن			
•/••٣	./1	-٣/١	-Y/YY	-	-	۱۹۱/۸۷	98/40	-8.4/44	-٧۴٨/٣٢	ثابت		
./9	•/۵۴	- T/ A	-•/81	- • /٣٣	-•/•∆	74/94	18/41	-٧١/۴۴	-1./14	فرسایش	١	
•/••1	•/••1	4/48	۱۰/۲۸	٠/۵٢	٠/٨٩	1/71 •	٠/۵٨	۵/۳۹	81	تردید		
·/۵۲۷	•/••1	-•/8	-1 Y/Δ	-	-	۲۷۲/1	۱۰۳/۳	-174/82	-11.49/4	ثابت		٣
•/• ٢٣	•/••1	-۲/۳	۱۱/۵	4/00	۶/۹۱	T88/1	۱۱۳/۸	-881/88	171./47	فرسايش		١,
٠/١٣١	•/••1	1/04	۱۹/۸	٠/٢۵	1/14	1/47	٠/۶٢	7/84	17/427	تردید	۲	
./•٣۶	./1	۲/۱	-11/8	٣/٧٠	-8/۲۴	۲/۳۳	٠/٧١	۵/۰۳	-۸/۲۷۲	تردید × فرسایش		
٠/٧۶۵	·/· ۵Y	٠/٣٠	-1/9۵	_	-	٧۶/۵۲	۵۳/۱۸	74/07	-1 • ٣/٧٣	ثابت		
./. ٣٣	-/1-1	-7/7	-1/87	-•/ ٢ ٩	-•/1A	۲۸/۲۶	۲۱/۱۰	-87/٣	_٣۵/٣ ٠	فرسایش	١	
٠/٠٠۵	•/••1	7/99	۶/۵۵	۰/٣٩	٠/٧٣	۱۱/۸۸	٧/٨٩٠	۳۵/۵۸	۵۱/۲۲	هويت		
./1.٣	•/••1	1/88	-4/•7	-	-	11./.	114/4	۱۸۳/۴	-48.108	ثابت		۴
./. ۲۲	./٣	-۲/۳	٣/٠٩	-1/4	1/98	14.14	17./.1	_٣٣۴/٣	٣٧١/٨٠	فرسایش		'
·/۵Y۶	•/••1	•/۵۶	۶/۱۳	•/11	1/47	17/41	1 7/1 7	٩/٨٢٢	1.0/49	هويت	۲	
./. 08	./1	1/97	_٣/۴٣	1/78	_1/84	۲۳/۱۸	۱۸/۸۶	40/80	-84/A1	هویت ×		
	, '	1/ • •	1,11	1/1/	1// 1	. , , , , ,	1,7,7,7	. ω, , ω	7 176	فرسایش		

نتایج آزمون فرضیه ۵ و فرضیه ۶

در این پژوهش جهت تعیین پایایی و ارزیابی سازگاری درونی مدل از معیار ضریب آلفای کرونباخ بر طبق نظر فرنل و لارکر (۱۹۸۱) استفاده شده است. میزان قابل قبول برای آلفای کرونباخ بیشتر از 1.7 است. که طبق جدول 1.7 برای فرضیه 1.7 هر سه متغیر بیشتر از 1.7 است. همچنین، جهت بررسی ضریب اطمینان ساختاری از معیار پایایی ترکیبی استفاده شده است. میزان قابل قبول برای این ضریب بیشتر از 1.7 و مقادیر کمتر از 1.7 نامطلوب ارزیابی میشود. در تمام ابعاد مورد بررسی میزان پایایی ترکیبی بیشتر از 1.7 بوده و بنابراین سازگاری درونی مدل نیز مورد تائیداست. 1.7 معیاری است که برای متصل کردن بخش ساختاری مدلسازی معادلات ساختاری (متغیرهای وابسته) به کار میرود. مقدار 1.7 1.7 و 1.7 بهعنوان ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی 1.7 معرفی شده است.

با توجه به ضرایب تعیین ارائه شده در جدول ۱۰ در مورد فرضیه ۵، ملاحظه می گردد که مقادیر ضریب تعیین متغیرهای وابسته در آزمایش تغییر ذهنیت قوی و در آزمایش وسوسه ترک کار برای پردازش پرزحمت، ضعیف و برای عملکرد درانجام وظایف پیچیده حسابرسی، متوسط است. برای ارزیابی اعتباری مدل ساختاری از ضریب تأثیر یا اثر کوهن استفاده شده است. با توجه به مقادیر f^2 ارائه شده در جدول ۷ برای فرضیه ۵، ملاحظه می گردد که مقادیر ضریب کوهن متغیرهای وابسته بزرگتر از f^2 می باشند که نشانگر تأثیر زیاد متغیرهای مستقل بر متغیرهای وابسته در روابط بین متغیرها است.

 f^2 جدول ۱۰: ضریب آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی، R^2

_	ضریب f² ک	ی پنهان	ضریب متغیرها: (²)	ٔرکیبی	پایایی ت	آلفای باخ	ضریب کرون		
وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	وسوسه ترک کار	تغيير ذهنيت	متغير	فرضيه
				١	١	١	١	هویت حرفهای	
./444	٣/٠٣	./٢۵۶	٠/٧۵٢	./9.8	•/٨٧٧	٠/٨٨۶	•/۸۲۴	پردازش پرزحمت	۵
•/•٣٧	٣/٢٠	·/Δ·9	•/٧۶٢	•/٧۶٢	٠/٨۵١	•/84•	٠/٨٠٣	عملکرد درانجام وظایف پیچیده حسابرسی	ω
				·/88A	٠/٨۶٩	٠/۵۸۵	٠/٨٢٩	تردید حرفهای	
٠/٩٣	۲/۰۹	٠/۴٨١	•/877	./9.8	•/٨٧٧	٠/٨٨۶	٠/٨۴٢	پردازش پرزحمت	ء
1/•1	٣/١٧	./۵.٣	•/٧۶•	•/٧۶٢	٠/٨۵١	./84.	٠/٨٠٣	عملکرد درانجام وظایف پیچیده حسابرسی	,

همچنین در جدول ۱۰ اطلاعات مربوط به فرضیه ۶، در تمام ابعاد مورد بررسی پژوهش میزان آلفای کرونباخ بیشتر از 1.0 (به جز عملکرد درانجام وظایف پیچیده حسابرسی در آزمایش وسوسه ترک کار) بدست آمد. درنتیجه سازگاری درونی مدل قابل تائید است. همچنین، در تمام ابعاد مورد بررسی میزان پایایی ترکیبی بیشتر از 1.0 بوده (بهجز تردید حرفهای در آزمایش وسوسه ترک کار) و بنابراین سازگاری درونی مدل نیز مورد تائید است. با توجه به ضرایب تعیین ارائه شده در جدول ۱۰ برای فرضیه ۶، ملاحظه می گردد که مقادیر ضریب تعیین مدل است. در آزمایش تغییر ذهنیت در محدوده 1.0 است که نشانگر قوی بودن ضرایب تعیین مدل است. همچنین مقادیر 1.0 ارائه شده در جدول ۷ مربوط به فرضیه ۶۰ ملاحظه می گردد که مقادیر ضریب کوهن متغیرهای وابسته بسیار بزرگتر از 1.0 است که نشانگر تأثیر زیاد متغیرهای مستقل بر متغیرهای وابسته در روابط بین متغیرها است.

با توجه به ضرایب مسیر و t استخراج شده در جدول ۱۱، نتیجه آزمون فرضیه ۵ برای یافتههای آزمایش تغییر ذهنیت و آزمایش وسوسه ترک کار در سطح اطمینان ۹۵٪ تائید میشود. بنابراین پردازش پرزحمت بر رابطه هویت حرفهای و عملکرد درانجام وظایف پیچیده حسابرسی نقش میانجی دارد. با توجه به اینکه مقدار آزمون سوبل از ۱/۹۶ بیشتر است، این آزمون نیز در سطح ۹۵٪ معنادار بودن تأثیر میانجی متغیر پردازش پرزحمت را تائید می کند.

همچنین با توجه به جدول ۱۱ ضرایب مسیر و t استخراج شده، نتیجه آزمون فرضیه ۶ در سطح اطمینان ۹۵٪ تائید می شود. این فرضیه بیان می کند پردازش پرزحمت بر رابطه تردید حرفهای و عملکرد درانجام وظایف پیچیده حسابرسی نقش میانجی دارد. همچنین، با توجه به اینکه مقدار آزمون سوبل از ۱/۹۶ بیشتر است، این آزمون نیز در سطح ۹۵٪ معنادار بودن تأثیر میانجی متغیر پردازش پرزحمت را تائید می کند.

جدول ۱۱: ضرایب مسیر، مقادیرt و آزمون سوبل

، سوبل	آزمون	یر t	مقاد	ب مسیر	ضرايد	مسيرها	.هر
وسوسه	تغيير	وسوسه	تغيير	وسوسه	تغيير		.g.
ترک کار	ذهنيت	ترک کار	ذهنیت	ترک کار	ذهنیت		,
		4/21	٣١/٧٠	٠/۵٠	٠/٨۶	هویت حرفهای ← پردازش پرزحمت	
4/11	۲۳/9	10/19	٣٨/٠٧	•/Y1	٠/٨٧	پردازش پرزحمت ــــهعملکرد درانجام وظایف پیچیده حسابرسی	
		17/89	74/1	٠/۶٩	٠/٨٢	تردید حرفهای ← پردازش پرزحمت	
۹/۲۵	74/44	17/09	٣ ۴/ YY	•/Y1	•/AY	پردازش پرزحمت →عملکرد درانجام	
						وظایف پیچیده حسابرسی	

۶-بحث و نتیجهگیری

در این پژوهش تأثیر فرسایش شغلی بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی بررسی شد. برای بررسی این تأثیر آزمایش نیمه تجربی روی دانشجویان کارشناسی رشته حسابداری دانشگاه شهید باهنر کرمان انجام شد. نتایج هر دو آزمایش، الگوی نظری را تأیید کرد. اولاً که رابطه مثبت بین هویت حرفهای و تردید حرفهای با عملکرد درانجام وظایف پیچیده حسابرسی بدون فرسایش (یعنی در شرایط کنترل) وجود دارد و همینطور رابطه متقابل منفی بین هویت حرفهای و تردید حرفهای با فرسایش در انجام وظایف پیچیده حسابرسی وجود دارد که نشان میدهد هرچه سطح ویژگیهای تردید حرفهای و هویت حرفهای افزایش مییابد، تأثیرات منفی فرسایش نیز بیشتر میشوند. دوماً، نتایج پردازش الگو، این نظریه را تأیید می کند که پردازش پرزحمت و دشوار در وظیفه حسابرسی، نقش میانجی را در رابطه بین هویت حرفهای و تردید حرفهای و فرسایش شغلی با عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی، ایفا می کند. بهطور خاص، هویت حرفهای و تردید حرفهای، رابطه مثبتی با پردازش پرزحمت در شرایط کنترل دارند، که منجر به عملکرد بالاتر میشود. با این وجود این روابط مثبت در شرایط فرسایش شغلی تا حد قابل توجهی تقلیل می یابند که موجب کاهش عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی می شود. سوماً، نتایج اخطار می دهد که تلاشهای خود-تنظیمی که قصد افزایش تلاش حسابرس به عنوان راه حلی برای شکستهای حسابرسی را دارند ممکن است در محیط حسابرسی فرسایشی به طور برعکس، به تأثیر گذاری حسابرس آسیب وارد کنند.این نتایج با پژوهشهای بهاسکار و همکاران (۲۰۱۶) و هارلی (۲۰۱۹) همخوانی دارد.

نتایج نشان می دهد شدت رابطه مثبت بین تردید حرفهای و هویت حرفهای بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی، در شرایط فرسایش شغلی کاهش می یابد. همچنین، شدت رابطه مثبت بین تردید حرفهای و هویت حرفهای بر پردازش پرزحمت در فرآیند حسابرسی، در شرایط فرسایش شغلی کاهش می یابد. علاوه بر این، پردازش پرزحمت، متغیر میانجی در رابطه مثبت بین هویت حرفهای و تردید حرفهای و عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی است.

دراین پژوهش فرسایش شغلی بهعنوان تهدیدی جدید برای تأثیرگذاری بر ویژگیهای حسابرس شناساییشده و یک توضیح احتمالی برای اینکه چرا حسابرسانی که به طور طبیعی در پردازشهای پرزحمت تر شرکت می کنند، گاهی در عملکرد حسابرسی خود دچار نقصان می شوند، ارائه می کند. نتایج نشان می دهد شرکت کنندگانی که دارای سطح بالاتری از ویژگیهای پیش بینی کننده پردازش پرزحمت، همچون هویت حرفهای قوی تر و ویژگی تردید حرفهای بالاتر هستند، به میزان بیشتری تحت تأثیر فرسایش شغلی قرار می گیرند. فرسایش مانع از توانایی آنها برای مشارکت در این پردازش پرزحمت تر شده و باعث می شود عملکرد آنها بیش از

شرکتکنندگانی که سطوح پایینتری از هویت حرفهای و تردید حرفهای را دارند، افت داشته باشد. این نتیجه گیری با یافتههای پژوهشهای همزمان مبنی بر اینکه چندوظیفهای بودن منجر به نقص در عملکرد حسابرس می شود، همخوانی دارد (مالیز و هاتفیلد، ۲۰۱۸) که این می تواند نتیجه تغییر بین ذهنیتهای مختلف در وظایف متفاوت باشد. بنابراین می توان بیان کرد، تأثیرات فرسایش شغلی بر عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی که نیازمند تفکر و استدلال پیچیده هستند، بیشتر است، به عبارت دیگر، تأثیرات فرسایش شغلی بر افرادی که متمایل و مستعد مشارکت در سطوح بالاتر تفکر و استدلال پیچیده (یعنی پردازش پرزحمت تر و دشوارتر) هستند، بیشتر است. پردازش پرزحمت تر، آسیب پذیری افراد نسبت به تأثیرات مضر فرسایش شغلی را افزایش می دهد که درنتیجه موجب کاهش روابط مثبت بین ویژگی های هویت حرفهای و تردید حرفهای و عملکرد در انجام وظایف پیچیده حسابرسی می شود. پیشنهاد می شود، با توجه به یافتههای این پژوهش، پژوهشهای آینده موارد زیر را بررسی کنند.

- 1- مکانیسمهای انطباق که می توانند تأثیرات مضر فرسایش شغلی بر بهرهوری حسابرس را کاهش دهند، بررسی شود. این مسئله بهویژه به این دلیل اهمیت دارد که حسابرسان احتمالاً از فرسایش یافتن خود اطلاع ندارند چراکه هیچ «احساس» روشنی از فرسایش وجود ندارد (بامیستر و وهس، ۲۰۰۷).
- ۲- پژوهشها می توانند بررسی کنند که آیا خودآگاهی بالا در حسابرسان باتجربه، موجب کم شدن تأثیرات فرسایش شغلی می شود یا نه.
- ۳- همچنین در این پژوهش از شرکت کنندههای دانشجو استفاده شده است، پژوهشهای آینده
 می توانند با بررسی تأثیرات فرسایش شغلی در شاغلین حرفهای حسابرسی، انجام شود.
 - ۴- تاثیر فرسایش بر درستکاری حسابرسان مورد بررسی قرار گیرد.
- ۵- اثر میانجی هوش عاطفی، هوش تحلیلی و هوش معنوی بر رابطه بین فرسایش و انجام وظایف پیچیده حسابرسی، بررسی شود.

پیوست- پرسشنامه عملکرد حسابرس

	گروه کنترلگروه آزمایش
شماره دانشجویی	نام و نام خانوادگی
	شرکتکنندگان محترم؛

لطفاً با توجه به اطلاعات سال ۱۳۹۵، برای هر یک از عوامل ریسک که در جدول ذیل آمده است، مشخص کنید که برای سال ۱۳۹۶ عامل ریسک افزایشیافته، کاهشیافته یا تغییر نکرده است. همچنین تمام دلایل خود بر مبنی انتخاب افزایش، کاهش یا عدمتغییر را توضیح دهید.

دلیل انتخاب	سال ۱۳۹۶	اطلاعات سال ۱۳۹۵	رديف
افزايش □ عدم تغيير □ كاهش □	مبلغ ۲۴ میلیارد ریال از مطالباتی هست که عمدتاً از سنوات قبل انتقال یافته و تجزیه سنی آن ها رائهشده است همچنین بابت آنها مبلغ ۷۴ میلیون ریال ذخیره مطالبات مشکوکالوصول در حسابها منظور شده است.	آنها ارائه نشده است. همچنین بابت آنها مبلغ ۶۴ میلیون ریال ذخیره مطالبات	١
افزايش□ عدم تغيير□ كاهش□	بهموجب بخشنامه شماره ۵۸/۱۰ مورخ X9/۵/۱۱ و در اجرای سیاستهای مالی جهت شفافیت اطلاعات صورتهای مالی مقرر گردیده که در طول سال حسابهای فیمابین را جدا بررسی و پس از استعلام از واحدها حسابهای فیمابین تطبیق و رفع مغایرت گردد. لیکن در این خصوص اقدام مؤثری به عمل نیامده و صرفاً از سازمان مرکزی استعلام شده و درنتیجه مانده حسابهای واحدلامبلغ ۴ میلیارد ریال بیش از مانده اعلامشده از طرف سازمان مرکزی	۲۹/۵/۱۱ در اجرای سیاستهای مالی جهت شفافیت اطلاعات صورتهای مالی مقرر گردیده که در طول سال حسابهای فیمابین را جدا بررسی و پس از استعلام از واحدها حسابهای فیمابین تطبیق و رفع مغایرت گردد. لیکن در این خصوص اقدام مؤثری به عمل نیامده و صرفاً از سازمان مرکزی استعلام شده و درنتیجه مانده حسابهای واحد لامبلغ	۲
افزايش □ عدم تغيير □ كاهش □	به دلیل انتخاب این موسسه پس از پایان سال مالی، شمارش موجودیها در پایان سال بدون نظارت این موسسه انجامشده ولی اثبات وجود موجودیهای واحد به مبلغ ۴۵۶ میلیون ریال از طریق سایر روشهای حسابرسی نیز میسر شده است.	به دلیل انتخاب این موسسه پس از پایان سال مالی، شمارش موجودیها در پایان سال بدون نظارت این موسسه انجامشده و اثبات وجود موجودیهای واحد به مبلغ ۴۵۶ میلیون ریال از طریق سایر روشهای حسابرسی نیز میسر نشده است	٣
افزايش□ عدم تغيير□ كاهش□	موجودیهای انبار در مقاطع زمانی مثلاً هر سه ماه یکبار توسط شخص مسئولیبهصورت نمونه شمارش و با کارد کس انبار و حسابداری مطابقت داده نشده و موجودیهای کممصرف منابع و همچنین خسارتدیده و معیوب به نحو مناسب مشخص و گزارش نمیشود	ماه یکبار توسط شخص مسئولیبهصورت نمونه شمارش و با کاردکس انبار و حسابداری مطابقت دادهشده اما موجودیهای کممصرف	

افزايش □ عدم تغيير □كاهش □		بوده و سفارشها خریدهای انجامنشدهبهطور منظم (ماهانه) توسط مقام مسئولی بررسی و کنترل می گردد	۵
افزايش□ عدم تغيير□ كاهش□	مانده بهای تمامشده و استهلاک انباشته داراییهای ثابت طبق دفاتر با سیستم اموال به مبلغ ۳۳ میلیون ریال دارای مغایرت هست (دفاتر پیش از سیستم اموال) بنا به اظهار مسئولین مالی و بررسیهای بهعمل آمده مشخص گردید مغایرتهای فوق عمدتاً ناشی از ایرادات سیستمی بوده است، مطابق سال قبل که برطرف نشده است	داراییهای ثابت طبق دفاتر با سیستم اموال به مبلغ ۳۳ میلیون ریال دارای مغایرت هست (دفاتر پیش از سیستم اموال) بنا به اظهار مسئولین مالی و بررسیهای بهعمل آمده مشخص گردید مغایرتهای فوق عمدتاً ناشی	۶
افزايش □ عدم تغيير □كاهش □	رین بهای مساسته داریهای در مستنداتی در هست که سال قبل مدارک و مستنداتی در خصوص قابلیت بازیافت آنها ارائه نشده است. اما	داراییهای ثابت مشهود شامل مبلغ ۳۷۶ میلیون ریال بهای تمامشده داراییهای در جریان ساخت هست که مدارک و مستنداتی در خصوص قابلیت بازیافت آنها ارائه نشده است.	٧
افزايش □ عدم تغيير □ كاهش □	محاسبات استهلاک داراییهای ثابت بر مبنای مفاد ماده ۱۴۹ قانون مالیاتهای مستقیم انجامشده		٨
افزايش □ عدم تغيير □ كاهش □		داراییهای ثابت مشهود و داراییهای در جریان تکمیل واحد مورد رسیدگی (بهاستثنای وسایل نقلیه دارای پوشش بیمه شخص ثالث) فاقد پوشش بیمهای کافی هست	٩

افزايش □ عدم تغيير □كاهش□	برگههای درخواست خرید فاقد شماره سریال چاپیهست همچنین برگههای درخواست خرید، صورتحسابهای خرید و رسیدهای انبار عطف گذاری متقابل نمیگردند.	برگههای درخواست خرید فاقد شماره سریال چاپیهست.اما، برگههای درخواست خرید، صورتحسابهای خرید و رسیدهای انبار عطف گذاری متقابل میگردند	
افزايش □ عدم تغيير □ كاهش □	مخارج سرمایهای طبق بودجه مصوب با مخارج بودجه شده تطبیق گردیده و انحرافات مورد تجزیهوتحلیلقرار گرفته است و نتایج نشان داد که انحرافات به علت عواملی خارج از کنترل مدیریت مانند افزایش قیمت خرید مواد اولیه و افزایش نرخ دستمزد کار گران به علت تصویب قانون جدید مجلس هست.	مخارج بودجه شده تطبيق نگرديده و انحرافات	۱۱
افزایش □ عدم تغییر □ کاهش □	اوراق تشخیص / قطعی مالیات حقوق و تکلیفی مربوط به سالهای قبل جهت انجام بررسیهای لازم ارائهشدهو بررسی وضعیت مالیاتی واحد مورد رسیدگی در خصوص مالیاتهای فوقالذکر میسر شده است.	اوراق تشخیص / قطعی مالیات حقوق و تکلیفی مربوط به سالهای قبل جهت انجام بررسیهای لازم ارائه نشده لذا امکان رسیدگی به وضعیت مالیاتی واحد مورد رسیدگی در خصوص مالیاتهای فوقالذکر میسر نشده است	, ,
افزايش □ عدم تغيير □ كاهش □	ارتباط بین سیستم شهریه و حسابهای بانکی و ثبت فیشهای واریزی ایجادشده است.اثبات کامل بودن وجه نقد واریزی توسط دانشجویان برای این موسسه مقدور شده است.	سیستم شهریه و حسابهای بانکی و ثبت	17
افزايش□ عدم تغيير□كاهش□	امکان تغییرات غیرمجاز در سیستم اعم از تغییر نرخ شهریه ثابت و متغیر، ثبت وصولی غیرواقعی و دستکاری در وضعیت آموزش از کاربران سلب نشده است	تغییرات غیرمجاز در سیستم اعم از تغییر نرخ	14